

Podpora dopravy lidí se ZP a seniorů v ORP Beroun

Z analýzy rozhovorů s pečujícími, které jsme v rámci KPSS provedli (50 standardizovaných rozhovorů a 3 skupinová setkání), vyplývá, že **doprava dětí a dospělých se ZP** je jedním z podstatných problémů, které pečující rodiny každodenně i jednorázově řeší. Problém se týká dopravy do škol, sociálních služeb, k lékařům nebo za volnočasovými aktivitami, pro dospělé lidi se ZP může být problém doprava za vhodným zaměstnáním.

Individuální doprava je pro rodiny **časově i finančně náročná**, hromadná veřejná doprava (bezbariérová) buď v území není dostupná vůbec, nebo není dostupná ve vhodných časech a rozsahu. Pro velkou část klientů přichází s ohledem na jejich zdravotní potíže v úvahu jen **individuální doprava** autem.

Skupina pečujících rodin je natolik rozmanitá a potřeby potenciálních klientů natolik specifické, že lze jen těžké tyto potřeby kvantifikovat a vyjádřit ve statistických indikátorech, které by umožňovaly dlouhodobě naplánovat a stanovit rozsah potřebných služeb a podpory pro tyto rodiny. To vyplývá zejména ze skutečnosti, že zdravotní stav dětí i dospělých se ZP a situace konkrétních rodin jsou velmi proměnlivé a i rodiny samotné jsou spíše výjimečně schopny spočítat, v jakém rozsahu a časovém období by využily například služby organizovaného svozu (do školy, do zařízení sociálních služeb apod.).¹ Navíc klíčovou roli v jejich rozhodování, zda podobnou službu využít, hraje konkrétní nabídka služeb i poskytovatel, který je nabízí. Je tudíž obtížné se jich ptát na to, jak by v budoucnu chtěly využívat nějaké dopravní služby, když neznají konkrétní nabídku. Tam, kde situaci lze naplánovat (každodenní svoz dětí do ZŠ Žebrák, svoz klientů Dobromysle), svoz organizuje poskytovatel služby a je pravidelně využíván.

1

S ohledem uvedenou rozmanitost každodenních potřeb jednotlivých rodin ve vztahu k dopravě by bylo vhodné uvažovat o možnosti **individuální finanční podpory těchto rodin**. To znamená, kromě již existující finanční podpory poskytovatelů, kteří nabízejí svoz či individuální dopravu klientů, zavést alternativu jednoduché grantové podpory rodin, jejichž každodenní potřeby i finanční náklady se mohou významně lišit. O příspěvek na dopravu by tak mohly žádat i rodiny, které dnes zajišťují dopravu svého člena samostatně vlastním automobilem (protože je to pro ně nejsnazší, nejvhodnější varianta) a tato doprava je pro ně finančně nákladná. Podobně by o příspěvek mohly žádat rodiny, které vozí svého člena mimo ORP Beroun a využívají například služeb dopravce, který není podporován městem Beroun.

Tato podpora by doplňovala stávající finanční podporu poskytovatelů, nebyla by její náhradou. Obě formy podpory by pravděpodobně cílily na různé skupiny rodin.

Pro představu o přibližných počtech lidí, kterých by se opatření na podporu dopravy mohla dotknout, uvádíme statistická **data o vývoji počtu držitelů průkazů OZP** za celé území ORP Beroun i za město Beroun. Data Ministerstva práce a sociálních věcí ČR zachycují jednak vývoj počtu držitelů průkazů za poslední čtyři roky, jednak ukazují rozložení počtu držitelů podle věkových kategorií a podle kategorií typů průkazů, na něž mají tito lidé zákonný nárok.

Nejpočetnější skupinou držitelů průkazů OZP je střední věková kategorie (27-65 let), což je však dáno také jejím velmi širokým věkovým rozpětím. Pokud bychom tuto skupinu rozdělili do menších

¹ To se opakovaně ukazovalo v rámci standardizovaných rozhovorů, kdy jsme se pečujících ptali, jaké služby (sociální i jiné) plánují v budoucnosti využívat.

věkových kohort a porovnali je se zbytkem tabulky, pravděpodobně by se ukázalo, že největší výskyt průkazů OZP je ve skutečnosti u příslušníků starších věkových skupin v rozpětí 66 až 85 let.

Vývoj počtu držitelů průkazů OZP v městě Beroun a v celém území OZP Beroun (Zdroj: MPSV)

Město Beroun													
Typ průkazu		Počet držitelů průkazů ke konci roku											
		2015			2016			2017			2018		
		TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P
Věk držitele	0-7 let	1	2	6	0	1	4	0	0	3	0	1	5
	8-18 let	0	9	14	0	7	9	2	6	9	0	8	11
	19-26 let	0	1	12	0	1	11	0	1	8	0	2	9
	27-65 let	17	96	67	19	94	65	20	103	68	21	118	66
	66-75 let	8	164	40	11	166	33	11	162	31	11	153	26
	76-85 let	6	117	38	8	132	44	7	144	48	11	154	45
	86 a více let	3	44	14	3	54	20	5	72	29	6	94	37
Celkem		35	433	191	41	455	186	45	488	196	49	530	199
ORP Beroun													
Typ průkazu		Počet držitelů průkazů ke konci roku											
		2015			2016			2017			2018		
		TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P
Věk držitele	0 - 7 let	2	8	18	2	7	10	1	6	15	1	6	18
	8 - 18 let	0	13	48	0	16	38	2	17	45	2	24	46
	19 - 26 let	1	8	34	1	7	36	0	8	34	1	9	36
	27 - 65 let	64	310	203	59	304	207	70	315	211	76	338	206
	66 - 75 let	21	400	79	25	403	77	28	426	75	33	433	69
	76 - 85 let	10	287	101	17	322	97	14	353	105	19	392	111
	86 a více let	3	109	45	3	132	56	8	176	74	10	223	86
Celkem		101	1 135	528	107	1 191	521	123	1 301	559	142	1 425	572